

Uchwała komisji habilitacyjnej

z dnia 15 kwietnia 2014 r.

w sprawie nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk prawnych

dr Marlenie Pecynie

Komisja habilitacyjna działając na podstawie art. 16 ust. 1 i 2, art. 18a ust. 8 i 11 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65, poz. 595 ze zm.), § 15 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 22 września 2011 r. w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w przewodach doktorskich, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora (Dz. U. nr 204, poz. 1200), § 4 i 5 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 września 2011 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego (Dz. U. nr 196, poz. 1165) oraz na podstawie uchwały Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów z dnia 5 listopada 2013 r. powołującej komisję habilitacyjną w celu przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego pani dr Marleny Pecyny podjęła w głosowaniu jawnym:

jednogłośnie uchwałą wyrażającą pozytywną opinię w sprawie nadania dr Marlenie Pecynie stopnia doktora habilitowanego nauk prawnych w dyscyplinie prawo

UZASADNIENIE

I. Postępowanie habilitacyjne zostało wszczęte na wniosek pani dr Marleny Pecyny z dnia 4 czerwca 2013 r. skierowany do Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów, w którym wskazał Radę Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego jako jednostkę organizacyjną posiadającą uprawnienia do nadawania stopnia doktora habilitowanego w celu przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego.

W uchwale z dnia 5 listopada 2013 r. Centralna Komisja do Spraw Stopni i Tytułów powołała komisję habilitacyjną w celu przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego dr Marleny Pecyny w składzie:

Prof. dr hab. Wojciech Katner – przewodniczący

Prof. dr hab. Jerzy Pisuliński – sekretarz komisji

Prof. dr hab. Edward Drozd – recenzent

Prof. dr hab. Piotr Machnikowski – recenzent

Prof. dr hab. Janina Pańowicz – Lipska – recenzent

Prof. dr hab. Maksymilian Pazdan – członek komisji

Prof. dr hab. Kazimierz Zawada – członek komisji

II. Zgodnie z art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki, zwanej dalej „ustawą”, stopień doktora habilitowanego może

zostać nadany osobie, która posiada stopień doktora oraz osiągnięcia naukowe, uzyskane po otrzymaniu stopnia doktora, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny naukowej oraz wykazuje się istotną aktywnością naukową. Osiągnięciem tym może być dzieło opublikowane w całości lub w zasadniczej części, albo jednotematyczny cykl publikacji (art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy). Kryteria oceny dorobku naukowo-badawczego habilitanta określa § 4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 września 2011 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego (Dz. U. nr 196, poz. 1165), zaś kryteria oceny dorobku dydaktycznego, popularyzatorskiego oraz w zakresie współpracy międzynarodowej precyzuje § 5 powołanego rozporządzenia.

III.1. Pani dr Marlena Pecyna wskazała jako swoje osiągnięcia naukowe:

- 1) monografię „*Merger clause jako zastrzeżenie wyłączności dokumentu, klauzula integralności umowy, reguła wykładni umowy*”, Warszawa 2013,
- 2) monografię „*Naruszenie zobowiązania w świetle harmonizacji prawa zobowiązań*”, Warszawa 2009,
- 3) współautorstwo pracy zbiorowej „*Wykonanie i skutki naruszenia zobowiązań. Projekt z uzasadnieniem pod kierunkiem Jerzego Pisulińskiego i Fryderyka Zolla pod redakcją Marleny Pecyny*”, Kraków 2009,
- 4) artykuły naukowe publikowane w czasopismach krajowych i pracach zbiorowych, wymienione w punkcie IV autoreferatu.

Komisja habilitacyjna nie uwzględniła monografii „*Naruszenie zobowiązania w świetle harmonizacji prawa zobowiązań*” przy dokonywaniu oceny osiągnięć naukowych habilitantki, gdyż stanowi ona zmodyfikowaną i uaktualnioną wersję jej rozprawy doktorskiej. Nie jest więc wynikiem nowych badań prowadzonych po uzyskaniu stopnia doktora. Z kolei artykuły naukowe wymienione w punkcie IV autoreferatu nie stanowią „osiągnięcia naukowego” w rozumieniu art. 16 ust. 2 ustawy, gdyż nie składają się na jednotematyczny cykl. Tym niemniej zarówno wspomniana monografia, jak i artykuły zachowują znaczenie jako przejaw „aktywności naukowej” habilitantki.

III.2. Komisja habilitacyjna stwierdziła, że najważniejszym osiągnięciem naukowym habilitantki w rozumieniu art. 16 ust. 1 ustawy, po uzyskaniu przez nią stopnia doktora, jest monografia zatytułowana „*Merger clause jako zastrzeżenie wyłączności dokumentu, klauzula integralności umowy, reguła wykładni umowy*”, wyd. Wolters Kluwer, Warszawa 2013 (ss. 541).

Merger clause wywodzi się z systemu *common law*, nie jest znana obowiązującemu prawu polskiemu, jednakże stosowana jest często w obrocie prawnym. Podanie jej jednolitej definicji jest trudne, ponieważ może ona pełnić różne funkcje, w zależności od ujęcia i zakresu zastosowania. Zostały one wymienione już w tytule monografii, a następnie poddane kolejno wnikliwej analizie w pierwszej jej części. Najpierw habilitantka zajęła się *merger clause* jako zastrzeżeniem wyłączności dokumentu. Problematykę tę ujęła w dwu aspektach, jako regułę dowodową, polegającą właśnie na ograniczeniach dowodowych (kwestia wyłączności dowodu z dokumentu dla ustalenia istnienia i treści umowy w relacji do innych dowodów, tzw. zewnętrznych) oraz jako umowne zastrzeżenie formy czynności prawnej (*pactum de forma*). Jeśli idzie o pierwszy aspekt, w monografii zawarto interesujące rozważania na temat pochodzenia tej reguły w systemie *common law*, sięgającego XVII wieku. Wskazano na jej związek z *parol evidence rule*, czyli regułą nadrzędności dowodu z dokumentu (wszelako nie jego wyłączności), a także jej znaczenie w prawie amerykańskim. Bardzo obszerne rozważania poświęcone zostały również regułom dowodowym w systemach kontynentalnych. Na

tym tle analizie poddane zostały polskie przepisy określające reguły dowodowe w zakresie roli dokumentu w odniesieniu do wykazania istnienia i treści umowy zawartej w dokumencie. Analiza ta doprowadziła do postawienia tezy, że aczkolwiek przepisy dotyczące tej problematyki zamieszczone są w kodeksie postępowania cywilnego, mają one charakter materialnoprawny. Rozważania te są nowatorskie, znacznie pogłębiające, a niekiedy rewidujące istniejące dotąd poglądy w kwestiach szczegółowych, stanowiąc istotny wkład do badań nad tą problematyką. Nie mniej interesujące są rozważania na temat *merger clause* jako umowy co do formy (*pactum de forma*). Habilitantka uważa, że zastrzeżenie w umowie, iż dokument obejmuje wszystkie postanowienia, może być rozumiane bądź jako jednoczesne zawarcie umowy co do formy, bądź jako potwierdzenie faktu wcześniej zawartej (ustnie) umowy – w zależności od wykładni samej klauzuli. Trzeciej możliwości przywoływanej w doktrynie, tj. zawarcia umowy w dokumencie „z przypadku”, habilitantka nie uznaje. Szczegółowe i nowatorskie są rozważania poświęcone ograniczeniom dowodowym, dla których *pactum de forma* jest źródłem. Także w kwestii znaczenia *merger clause* jako *pactum de forma* w monografii zawarto interesujące odniesienia do projektów europejskich. W ścisłym związku z tym aspektem *merger clause* pozostają dalsze rozważania dotyczące zastosowania *merger clause* jako klauzuli integralności umowy, tj. postanowienia umownego, z którego wynika, iż treść dokumentu wyraża jednocześnie pełną i kompletną treść umowy. Należy podkreślić, że problematyka *merger clause* przedstawiona została w tej części monografii na tle szczegółowo analizowanych projektów europejskich (CFR, PECL, Zasad UNIDROIT, CESL), dorobku doktryny amerykańskiej (koncepcje A.L. Corbina i S. Willistona oraz rozwiązania zawarte w *Restatement* i *Uniform Commercial Code*) oraz konwencji wiedeńskiej o umowach międzynarodowej sprzedaży towarów.

W części drugiej monografii poddano analizie zagadnienia związane ze skutecznością *merger clause*, rozumianej jako klauzula integralności umowy, w ramach autonomii woli stron. Pierwszym z nich jest kwestia możliwości uchylecia za pomocą tej klauzuli skutków okoliczności zaszłych przed zawarciem umowy lub w trakcie jej zawierania, mających wpływ na ważność umowy (dotyczy to w zwłaszcza przesłanek błędu). Habilitantka prezentuje w tej kwestii stanowisko, że choć *merger clause* nie może uchylać zastosowania przepisów bezwzględnie obowiązujących, to strony mogą jednak w pewnym zakresie wyłączyć zastosowanie art. 84 k.c. w odniesieniu do błędu co do okoliczności, które wystąpiły przed zawarciem umowy. Kolejnym omawianym zagadnieniem jest skuteczność *merger clause* jako klauzuli wyznaczającej treść umowy w przypadku naruszenia obowiązków informacyjnych. Tak postawione pytanie wymagało zajęcia się problematyką źródeł tych obowiązków. Uzupełnieniem dla tych rozważań są uwagi na temat skuteczności *merger clause* w odniesieniu do przedkontraktowych zapewnień i kwestii odpowiedzialności za winę w kontraktowaniu. Po stojącej na wysokim poziomie analizie prawnej *culpa in contrahendo*, zaprezentowano oryginalny wniosek, że *merger clause* może być traktowana jako ugoda uchylająca podstawy do zastosowania odpowiedzialności z tytułu winy w kontraktowaniu. W drugiej części rozprawy poruszono także istotne zagadnienia związane z współczesnymi przemianami w zakresie modelu umowy. Habilitantka formułuje twierdzenie o „nowym modelu umowy masowej”. Nie jest jednak do końca jasne, jaki status ma ten model – realny (empiryczny), normatywny, czy jeszcze jakiś inny. Wniosek o jego istnieniu wyciągnięto przede wszystkim z treści aktów modelowych (DCFR i Zasad Acquis) i projektu CESL, które pod tym względem odbiegają od aktualnego stanu prawnego (nawet w dziedzinie prawa europejskiego). Uzasadnia to pewne wątpliwości co do metodologicznych założeń monografii, w której wnioski o aktualnym stanie prawa formułowane są na podstawie zarówno rzeczywiście obowiązujących przepisów, jak i na równi w oparciu o akty modelowe, a więc z

definicji nieobowiązujące w żadnym systemie, a nawet na podstawie projektów znajdujących się na różnych etapach procesu legislacyjnego lub niebędących przedmiotem takiego procesu.

W rozprawie habilitantka stara się przekonać czytelnika, że postanowienia umowne dotyczące wyłączności dokumentu i integralności umowy powinny być *de lege lata* respektowane. Postuluje jednak, chociaż niezbyt stanowczo, wprowadzenie stosownych przepisów. Sformułowe w zakończeniu przepisy, dedykowane poszczególnym postaciom *merger clause*, zostały pomyślane jako kontrpropozycja wobec wadliwej – jej zdaniem – regulacji zawartej w projekcie części ogólnej kodeksu cywilnego.

Monografia pani dr Marleny Pecyny „*Merger clause* jako zastrzeżenie wyłączności dokumentu, klauzula integralności umowy, reguła wykładni umowy” wprowadza do polskiej literatury cywilistycznej nowy temat, który do tej pory był omawiany jedynie w sposób ogólny i wycinkowy w kilku publikacjach artykułowych. Zasługą habilitantki jest ukazanie funkcjonowania tytułowej *merger clause* w jej „środowisku prawnym” stworzonym przez system *common law*, a także ukazanie procesu przenikania pochodzących stąd koncepcji do projektów europejskich. Komisja habilitacyjna uważa, że wspomniana monografia w istotny sposób wzbogaca więc polską naukę prawa cywilnego i stanowi istotne osiągnięcie naukowe.

Drugim dziełem, stanowiącym ważny wkład do nauki prawa cywilnego, jest praca zbiorowa „*Wykonanie i skutki naruszenia zobowiązań. Projekt z uzasadnieniem pod kierunkiem Jerzego Pisulińskiego i Fryderyka Zolla pod redakcją Marleny Pecyny*”, której habilitantka była redaktorką i współautorką. Jest to opracowanie o wysokiej wartości naukowej, stanowiące prezentację nowej na gruncie polskiej nauki prawa cywilnego koncepcji regulacji wykonania zobowiązań i odpowiedzialności kontraktowej. Ma ono formę projektu przepisów wraz z komentarzem, który wskazuje źródła inspiracji dla proponowanych przepisów, historyczny rozwój danej instytucji czy normy, politycznoprawne uwarunkowania regulacji, jej kontekst systemowy, znaczenie i przykłady zastosowania. Oparte jest na szerokiej bazie komparatystycznej. Habilitantka, oprócz wkładu w tworzenie projektów przepisów i redakcję całości, jest wyłączną autorką komentarzy do przepisów dotyczących odmowy przyjęcia świadczenia, odstąpienia od umowy i obniżenia świadczenia (art. II:6-II:14), obejmujących łącznie około 100 stron. Opracowanie to potwierdza jej wysoką wiedzę w zakresie prawa zobowiązań oraz umiejętność prowadzenia badań naukowych, w tym prawnoporównawczych.

III.3. Na pozostały dorobek naukowy habilitantki składają się przede wszystkim wspomniana już monografia „*Naruszenie zobowiązania w świetle harmonizacji prawa zobowiązań*” oraz artykuły publikowane w krajowych czasopismach naukowych (w tym w Kwartalniku Prawa Prywatnego, Transformacjach Prawa Prywatnego) oraz w pracach zbiorowych.

Monografia „*Naruszenie zobowiązania w świetle harmonizacji prawa zobowiązań*” jest rozszerzoną i po części zmienioną wersją rozprawy doktorskiej pt. „*Rosyjska koncepcja naruszenia zobowiązania w świetle harmonizacji prawa zobowiązań*”. Rozprawa doktorska skoncentrowana była na prawie rosyjskim, które zostało przedstawione na tle harmonizacji prawa, natomiast zasadniczym przedmiotem badań w opublikowanej drukiem monografii jest harmonizacja prawa. Zagadnienia bezpośrednio związane z tematem rozprawy koncentrują się na regułach odpowiedzialności za naruszenie zobowiązania (w tym tzw. jednolitej regule naruszenia zobowiązania), relacji między odszkodowaniem a żądaniem wykonania zobowiązania, zagadnieniu usprawiedliwionego i nieusprawiedliwionego naruszenia zobowiązania, a także istotnego naruszenia umowy (koncepcji wprowadzonej w konwencji wiedeńskiej, przyjętej następnie w dyrektywie 1999/44 o sprzedaży

konsumenckiej). Ta ostatnia koncepcja nabiera coraz większego znaczenia, dlatego w rozprawie poświęcono jej wiele uwagi. Badania nad problematyką naruszenia zobowiązania w różnych systemach prawnych doprowadziły habilitantkę do bardziej ogólnych wniosków na temat polityki prawa, relacji między prawem stanowionym a prawem w działaniu i prawidłowego tworzenia prawa.

Pani dr Marlena Pecyna jest uznanym autorytetem w zakresie problematyki sprzedaży konsumenckiej. Jest autorką często cytowanego komentarza do ustawy o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej (pierwsze wydanie w 2004 r., drugie w 2007 r.). Kontynuując tą tematykę po uzyskaniu stopnia doktora opublikowała dwa artykuły. Jeden pt. „*Wymiana towaru w razie niezgodności z umową w świetle orzecznictwa Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości (sprawa Quelle C-404/06)*” jest obszernym komentarzem do tego orzeczenia na tle dyrektywy 99/44 o sprzedaży konsumenckiej. Habilitantka w tym opracowaniu w kilku kwestiach zajęła własne, dobrze uargumentowane stanowisko. Drugi artykuł pt. „*Sprzedaż konsumencka de lege ferenda*” jest obszernym studium, w którym została poddana krytycznej analizie obowiązująca regulacja sprzedaży konsumenckiej w prawie polskim. Opracowanie zawiera także odniesienia do dyrektywy 2011/83/UE o prawach konsumenta oraz postulaty dotyczące zmiany regulacji sprzedaży konsumenckiej. Habilitantka przedstawiła w nim autorski projekt regulacji umowy sprzedaży w kodeksie cywilnym.

Wśród opracowań habilitantki o tematyce zobowiązaniowej wyróżnia się ponadto artykuł „*Założenia projektu struktury części szczegółowej zobowiązań. W poszukiwaniu nowego modelu*”, przygotowany wspólnie z F. Zollem. Została w nim przedstawiona oryginalna, chociaż dyskusyjna koncepcja uporządkowania materii części szczegółowej zobowiązań na potrzeby nowej kodyfikacji prawa cywilnego.

Z zakresu części ogólnej prawa cywilnego cenny jest artykuł dotyczący dyspozytywnego charakteru przepisów o terminie przedawnienia, w którym habilitantka odniosła się krytycznie do rozwiązań proponowanych w projekcie KKPC.

Innym ważnym obszarem badań prowadzonych przez nią po uzyskaniu stopnia doktora była tematyka niedozwolonych postanowień umownych. Poświęcone temu zostały trzy opracowania. W artykule pt. „*Nieuczciwe postanowienia umowne w projekcie dyrektywy o prawach konsumenta, Zasadach Acquis, DCRF. Różne środki do tego samego celu?*” przeprowadzona analiza projektów wymienionych w tytule publikacji doprowadziła do sformułowania bardzo istotnych postulatów a także konkretnych propozycji zmierzających do stworzenia spójnej regulacji niedozwolonych postanowień umownych. Kontynuacją tych badań był ogłoszony wspólnie z F. Zollem projekt przepisów dotyczącej wzorców umownych wraz uzasadnieniem zamieszczony w Transformacjach Prawa Prywatnego, omówiony także w artykule pt. „*Zakres kontroli niedozwolonych postanowień czynności prawnej w projekcie Kodeksu cywilnego*”.

Habilitantka kilkakrotnie wypowiadała się w kwestiach procesowych, m.in. na temat prorogacji sądu w obrocie konsumenckim, skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, sprawności postępowania w związku z „zarządzaniem” nim przez sędziego. Przygotowała obszerny raport w sprawie stosowania przez sądy powszechne krajów członkowskich UE Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, pisała także o postępowaniu mediacyjnym jako alternatywnym sposobie rozwiązywania sporów.

Oceniając pozostały dorobek naukowy habilitantki – poza wymienionymi w wyżej w punkcie III. 2 monografiemi – należy podkreślić, że jest on znaczny pod względem ilościowym i zasadniczo na wysokim poziomie merytorycznym. W swojej działalności naukowej pani dr Marlena Pecyna podejmuje tematy ważne i aktualne, m. in. związane z dostosowywaniem prawa polskiego do standardów europejskich oraz pracami nad nową kodyfikacją prawa cywilnego. W publikacjach

uwzględnia w szerokim zakresie literaturę zagraniczną, znakomicie posługując się metodą badań prawnoporównawczych. Prezentuje nowatorskie koncepcje, które starannie uzasadnia.

IV. Habilitantka podała w autoreferacie, że uczestniczyła jako wykonawczyni w projekcie międzynarodowym „*Fundamental Rights and Citizenship Programme 2007-2013*” przyznany przez Komisję Europejską Uniwersytetowi w Osnabrück oraz w krajowych projektach badawczych – w latach 2006-2009 w projekcie KBN pt. „*Projekt kodeksu cywilnego w zakresie wykonania i naruszenia zobowiązań*” oraz od 2012 r. w projekcie MAESTRO przyznany przez Narodowe Centrum Nauki pt. „*Made in Europe – European Legal Standards of Quality for Services on the Global Competitive Market*”. Kierowała także w 2012 r. projektem badawczym finansowanym ze środków MNiSzW dla młodych naukowców, w ramach którego powstała rozprawa habilitacyjna.

W latach 2002 - 2013 habilitantka wygłosiła referaty na 6 krajowych i na 10 międzynarodowych konferencjach i seminariach naukowych. Współpracuje stale z czasopismem „*Transformacje Prawa Prywatnego*”, jest bowiem członkiem Rady naukowej tego czasopisma i należy do zespołu jego recenzentów.

Na szczególne podkreślenie zasługuje aktywny udział pani dr Marleny Pecyny w pracach legislacyjnych prowadzonych przez Komisję Kodyfikacyjną Prawa Cywilnego w kadencji 2006-2010 oraz w obecnej kadencji KKPC (2011 – 2015), jako członka zespołu problemowego ds. części ogólnej prawa zobowiązań. Współpracuje także z Helsińską Fundacją Praw Człowieka i jest członkiem *European Law Institut* z siedzibą w Wiedniu.

Habilitantka ma także osiągnięcia translatorskie (jest autorem polskiego tłumaczenia tzw. Zasad *acquis*, współpracowała też przy tłumaczeniu na język polski projektu CFR z komentarzem) i popularyzatorskie (m.in. była trenerem drużyny studentów WPiA UJ w pierwszym międzynarodowym konkursie *Draft Common Frame of Reference - Warsaw International Arbitration Moot* organizowanym przez Sąd Arbitrażowy przy KIG).

Pani dr Marlena Pecyna odbyła staż naukowy w *Forschungsinstitut für mittel- und osteuropäisches Wirtschaftsrecht (FOWI)* w Wiedniu (październik 2006 – maj 2007). Otrzymała także nagrody rektora UJ – nagrodę indywidualną II stopnia za monografię „*Naruszenie zobowiązania w świetle harmonizacji prawa zobowiązań*” oraz nagrodę zespołową I stopnia za pracę zbiorową „*Wykonanie i skutki naruszenia zobowiązań. Projekt z uzasadnieniem pod kierunkiem Jerzego Pisulińskiego i Fryderyka Zolla pod redakcją Marleny Pecyny*”.

V. Biorąc pod uwagę:

1. ocenę dorobku naukowego dr Marleny Pecyny i jej wkład w rozwój nauki prawa, w szczególności prawa cywilnego, oraz ocenę jej aktywności naukowej dokonanej pod kątem spełnienia przesłanek określonych w art. 16 ust. 1 ustawy oraz w § 4 i 5 powołanego wyżej rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 września 2011 r.;

2. treść autoreferatu habilitantki i jednoznacznie pozytywne recenzje jego dorobku i aktywności naukowej, sporządzone przez prof. dr hab. E. Drozda, prof. dr hab. P. Machnikowskiego i prof. dr hab. J. Panowicz -Lipską;

komisja habilitacyjna, działając w myśl art. 18a ust. 8 ustawy, po przeprowadzeniu dyskusji postanowiła podjąć w jawnym głosowaniu (sześcioma głosami obecnych na posiedzeniu członków)

jednogłośnie uchwałą wyrażającą pozytywną opinię w sprawie nadania dr Marlenie Pecynie stopnia doktora habilitowanego nauk prawnych w dyscyplinie prawo.

Prof. dr hab. Wojciech Katner – przewodniczący

Prof. dr hab. Jerzy Pisuliński – sekretarz komisji

Prof. dr hab. Edward Drozd – recenzent

Prof. dr hab. Piotr Machnikowski – recenzent

Prof. dr hab. Janina Panowicz – Lipska – recenzent (nieobecna)

Prof. dr hab. Maksymilian Pazdan – członek komisji

Prof. dr hab. Kazimierz Zawada – członek komisji